

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА
ФАКУЛЬТЕТ КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВ

Кафедра режисури та хореографії

ЗРАЗКИ НАРОДНО-СЦЕНІЧНОЇ ХОРЕОГРАФІЇ

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

для студентів денної (заочної) форми навчання
з галузі знань: 02 Культура і мистецтво,
спеціальність: 024 Хореографія (бакалавр)

Львів – 2021

Зразки народно-сценічної хореографії. Методичні матеріали самостійної роботи студентів, щодо змісту та організації поточного та підсумкового контролю знань з навчальної дисципліни для студентів з галузі знань: 02 Культура і мистецтво, спеціальність: 024 Хореографія (бакалавр), денної та заочної форми навчання. – Львів : Кафедра режисури та хореографії ЛНУ ім. Івана Франка, 2021. – 22 с.

Розробники:

Кузик О.Є. - кандидат педагогічних наук, доцент кафедри режисури та хореографії ЛНУ імені Івана Франка, Відмінник освіти України

Дем'янчук А.Л., кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри режисури та хореографії Львівського національного університету імені Івана Франка.

Консультант:

Плахотнюк О. А., кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри режисури та хореографії Львівського національного університету імені Івана Франка.

Розроблено та внесено Львівським національним університетом імені Івана Франка, факультет культури і мистецтв кафедрою режисури та хореографії.

Протокол № 8 від «20» січня 2021 р.

Завідувач кафедрою проф. Ф. Стригун

(прізвище та ініціали)

(підпис)

Схвалено методичною комісією за спеціальність 024 «Хореографія»

(шифр, назва)

Протокол № 9 від «20» січня 2021р.

Голова доц. О. Плахотнюк

(прізвище та ініціали)

(підпис)

МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ
ЩОДО ЗМІСТУ ТА ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ,
ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЇХ ЗНАНЬ З
ДИСЦИПЛІНИ

«Зразки народно-сценічної хореографії»

1. Мета, основні завдання та предмет навчальної дисципліни, її місце в навчальному процесі

Освітньо-професійна програма спрямована на оволодіння фундаментальними знаннями та навичками з хореографічного мистецтва, викладання хореографії, виконавства, хореографічно-постановочної діяльності, враховує новітні вимоги щодо зв'язку теоретичних та практичних положень та їхнім застосуванням в аналізі хореології через проходження навчальних, педагогічної та виробничої практик; формування фахівців і вчителів з хореографії, здатних не лише використовувати набуті знання, але й генерувати нові на базі сучасних досягнень науки.

Дисципліна «Зразки народно-сценічної хореографії» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалавра з галузі знань 02 «Культура і мистецтво», спеціальність 024 «Хореографія».

Ключові слова: культура, мистецтво, хореографія, танець, балет, хорологія, мистецтво балетмейстера, народний танець, класичний танець, сучасний танець, бальний танець, історико-побутовий танець, методика викладання хореографії, керівник хореографічного

Тематичний курс дисциплін, включаючи практичні заняття і теми самостійної роботи студента, спрямовує увагу на досягнення основних цілей навчання ОПП 2021р., а саме:

- надати професійну і вичерпну інформацію з теорії, виконавства, методики та практики хореографічного мистецтва з акцентом на прикладну творчо-мистецьку діяльність адаптованих до потреб ринку праці сьогодення.
- сформувати професійні компетентності, спрямовані на вивчення історичного досвіду хореографічного мистецтва,
- скерувати увагу студента на усвідомлення закономірностей розвитку образотворення та вміння аналізувати мистецькі практики;
- отримання студентом навичок розв'язувати типових спеціалізованих задач в мистецькій, дослідницькій галузі хореографічної професійної діяльності;
- навчити студенту вміння використовувати інноваційні технології, здійснювати виконавську, балетмейстерську, педагогічну діяльність, виконувати функції керівника хореографічного колективу

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Зразки народно-сценічної хореографії» є український народний танець в Україні та світі.

Танець посідає значне місце серед культурних надбань українського народу, його культури. Широка популярність українського танцю в Україні та

за її межами пояснюється невичерпним багатством тем і сюжетів, національними регіональними особливостями, візуальному оформленню, народно-сценічному костюму тощо.

Український народний танець тісно пов'язаний з народною музикою та іншими видами народного мистецтва. З давніх-давен він був невід'ємною складовою народних свят і обрядів (веснянки, купальські ігри, масляничні ігри та ін.). Український народний танець, як і інші види народної творчості розвивається впродовж всієї історії українського народу, збагачуючись новим змістом і своєрідними засобами виразності. У ньому знайшли відображення радість творчої праці, героїка боротьби, завзяття, м'який гумор та інші риси притаманні українському національному характеру.

Велика заслуга у збереженні та примноженні діячами українського народного хореографічного мистецтва у західній Україні належить Ярославу Чуперчуку, Володимиру Петрику, Кларі Балог, Дарію Ластівці, Анатолію Бондареву, Дані Демків та багатьом хореографам української діаспори.

Предметна область спеціалізації, яку осягають студенти після проходження курсу навчання:

Об'єкти вивчення та діяльності: хореографія як мистецький феномен, теорія та практика хореографічного мистецтва і освіти.

Цілі навчання: підготовка фахівців в сфері виконавського мистецтва, балетмейстерської, викладацької, методичної діяльності в сфері початкової, профільної, фахової передвищої мистецької та позашкільної освіти.

Теоретичний зміст предмету навчальної дисципліни: поняття, концепції, принципи хореографічного мистецтва, зв'язок хореографії з соціокультурними явищами, теорія та практика хореографічного мистецтва, виконавська, балетмейстерська, викладацька, методична діяльність в сфері початкової, профільної, фахової передвищої мистецької освіти.

Методи, методики та технології:

- методологія культурологічних дисциплін і мистецтвознавства;
- методи, технології навчання та відтворення хореографічного тексту;
- ситуаційні методики – вміння проводити аналіз конкретної проблеми і знаходження альтернативної дії;
- методи тренінгу з метою формування професійних знань, умінь і навичок;
- моделювання професійної реальності, експериментально-практичної дії; технології проектування творчого продукту – повний цикл його виконання від задуму до реалізації.

Міждисциплінарні зв'язки: «ТІМ народного танцю», «Тренаж за фахом», «Віртуозна техніка», «Народний костюм та сценічне оформлення танцю», «Сценографічне оформлення хореографічних номерів», «Магістерський науковий семінар», «Творчість балетмейстера драматичного театру», «Тенденції розвитку балетмейстерської діяльності», «Історія образотворчого мистецтва», «Історія мистецтв».

Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів:

Змістовий модуль 1. Народне хореографічне мистецтво України: історіографія та шляхи розвитку

Змістовий модуль 2. Становлення української хореографії: Україна, ХХ–ХХІ ст. Відомі хореографи та їх праці

Змістовий модуль 3. Розвиток народної хореографії в західній діаспорі, ХХ–ХХІ ст.: основні етапи, відомі хореографи

Змістовий модуль 4. Виразні засоби та стилістичні особливості народно-сценічної хореографії.

Мета дисципліни:

Забезпечити підготовку фахівців, надавши їм фахову інформацію з теорії, виконавства, методики та практики хореографічного мистецтва з акцентом на прикладну творчо-мистецьку діяльність адаптованих до потреб ринку праці сьогодення, а саме:

- надати студентам базові знання про основні аспекти історичного розвитку української народної сценічної хореографії (в Україні та світі);
- подати основи українського хореографічного мистецтва;
- навчити творчому підходу організації та створення хореографічної постановки;
- розвинути в студентів навички застосування отриманих на лекціях знань у практичній діяльності.

Завдання курсу:

Сформувати професійні компетентності, спрямовані на вивчення історичного досвіду хореографічного мистецтва, усвідомлення закономірностей розвитку образотворення та вміння аналізувати мистецькі практики; отримання навичок розв'язувати типових спеціалізованих задач в мистецькій, дослідницькій галузі хореографічної професійної діяльності; вміти використовувати інноваційні технології, здійснювати виконавську, балетмейстерську, педагогічну діяльність, виконувати функції керівника хореографічного колективу, а саме:

- розглянути етапи розвитку української народної сценічної хореографії
- проаналізувати особливості розвитку української народної сценічної хореографії на кожному історичному етапі;
- дослідити стан аматорського хореографічного мистецтва;
- визначити взаємовплив аматорських та професійних хореографічних колективів.
- допомогти студентам усвідомити необхідність професійного підходу до створення сценічного образу, як частини виразного засобу танцювальної творчості;
- ознайомити студентів з основами української народної сценічної хореографії;

- сформувати вміння вибрати і використовувати в роботі над хореографічною постановкою образні рішення сцени та національного костюму.

У результаті вивчення дисципліни студент повинен знати:

- джерельну базу предмета, методи його дослідження;
- історію української народної сценічної хореографії;
- особливості та національні стилістичні ознаки професійної та аматорської хореографії українців,
- основні танцювальні рухи та виразні засоби народної хореографії,
- теоретичні основи творчої організації цілісності українського національного костюма і сценічного оформлення народного танцю;
- наукову термінологію предмету.

У результаті вивчення дисципліни студент повинен уміти:

- висвітлити історіографію розвитку танцювальної культури українців в означений період.

- виявити особливості та національні стилістичні ознаки професійної та аматорської хореографії українців,

- виявити основні танцювальні рухи та виразні засоби народної хореографії,

- вибрати і використовувати в роботі над хореографічною постановкою образні рішення сцени та національного костюму;
- застосовувати знання з даної дисципліни в педагогічній діяльності.

Оцінювання знань студентів проводиться з урахуванням результатів поточного модульного контролю та проведення заліку.

Поточний контроль полягає у перевірці розуміння та запам'ятовування навчального матеріалу, вміння самостійно опрацьовувати пройдений матеріал, здатності осмислити теми змістового модуля, умінь творчо продемонструвати знання з освоєного матеріалу на практиці.

Іспит - перевірка розуміння студентом програмного матеріалу в цілому, здатність осмислити теми змістових модулів і творче використання отриманих знань з навчальної дисципліни. Оцінювання здійснюється за 100 – бальною шкалою (поточне тестування, самостійна робота 50 та підсумкове тестування 50)

Зміст запропонованого матеріалу складається з наступних елементів:

- Перелік питань, що охоплюють зміст робочої програми «Зразки народно-сценічної хореографії»
- Приклади лекційних і практичних тем, що виносяться на залік з програми «Зразки народно-сценічної хореографії»
- Порядок поточного і підсумкового оцінювання знань з програми «Зразки народно-сценічної хореографії»
- Перелік питань що виносяться на іспит.
- Структура курсу та програмні результати навчання.
- Список рекомендованої літератури.

2. Перелік тем, що охоплюють зміст робочої програми «Зразки народно-сценічної хореографії»

Змістовий модуль 1. Народне хореографічне мистецтво України: історіографія та шляхи розвитку

Тема 1. Вступ до курсу «Зразки народно-сценічної хореографії»

Зміст: Український народний танець: шляхи розвитку та класифікація. Основні етапи розвитку народної хореографії. Виразні засоби та стилістичні особливості українських народних танців. Історико-художні форми народного хореографічного мистецтва. Основоположники української хореографічної освіти.

Тема 2. Історія хореографічного мистецтва в контексті світової культури та її вплив на формування українського мистецтва.

Зміст: Класична хореографія у постановках світових майстрів. Італійська та французька класична школа як передумова професійної танцювальної школи. Фольклор і народна творчість – основа народно-сценічної хореографії.

Тема 3. Історіографія українського народного танцювального мистецтва

Зміст: Історіографія народного танцювального мистецтва в Україні. Історіографія народного танцювального мистецтва в західній діаспорі. Становлення хореографічної освіти в Україні в кінці XIX – початку XX ст.

Змістовий модуль 2. Становлення української хореографії України XX–XXI ст. Відомі хореографи та їх праці.

Тема 4. Становлення української народної хореографії у 1920–1930 рр.

Зміст: Становлення української народної хореографії у 1920–1930 рр. Творча спадщина відомих українських хореографів першої третини XX ст.

Тема 5: Засновники школи української народної хореографії: В.Верховинець, В.Авраменко та їх послідовники.

Зміст: фольклорно-етнографічні дослідження. Формування перших посібників з хореографії на базі фольклорних композицій та народних свят. Становлення перших танцювальних шкіл та методик.

Тема 6. Особливості розвитку української хореографії у 1940–1990 рр.: основні етапи, формування художніх колективів

Зміст: Формування художніх колективів українського народного сценічного танцю у 1940–1950 рр. Особливості розвитку української хореографії у 1960–1980 рр. Проблеми розвитку українського хореографічного мистецтва 1990-х рр.

Тема 7. Розвиток професійного та аматорського хореографічного мистецтва у другій половині XX ст.

Зміст: Художній керівник – основний чинник своєрідності творчого колективу. Взаємовплив професійного і аматорського хореографічного мистецтва.

Тема 8: Павло Вірський та Михайло Болотов – послідовники у становленні професійної української школи навчання танцю. Заслужені та народні ансамблі танцю України зі збереженням регіональної ідентичності.

Зміст: Творчість знаних майстрів. Репертуари творчих колективів. Особливості лексики постановок танцю. Композиційні особливості будови твору. Практичне відтворення окремих номерів та постановок.

Тема 9. Українське хореографічне мистецтво кінця XX – початку XXI ст.: професійні школи та відомі хореографи

Зміст: Українське хореографічне мистецтво кінця XX – початку XXI ст.

Історіографія сучасного українського народного танцю в Україні

Становлення сучасної української народної хореографії: професійні школи та відомі хореографи

Змістовий модуль 3. Розвиток народної хореографії в західній діаспорі, XX–XXI ст.: основні етапи, відомі хореографи

Тема 10. Формування художніх колективів українського народного танцю в західній діаспорі у 1920–1980 рр.

Зміст: Український народний танець в західній діаспорі: історіографія

Формування української хореографічної освіти в західній діаспорі у 1920-1980-х рр. (танцювальні школи, викладачі, ансамблі)

Тема 11. Сучасне народно-сценічне хореографічне мистецтво в західній діаспорі: професійна школа та відомі хореографи

Зміст: Формування сучасної української хореографії в західній діаспорі

Професійна школа сучасного українського народного танцю та відомі хореографи

Змістовий модуль 4. Виразні засоби та стилістичні особливості народно-сценічної хореографії та її поєднання з іншими видами мистецтва.

Тема 12. Роль музичного супроводу в роботі танцювального колективу

Зміст: Народна вокальна та інструментальна музика – невід’ємна складова українського народного танцю. Роль музичного супроводу в роботі танцювального колективу. Майстерність хореографічного акомпанементу. Роль концертмейстера у предметі КПТ. Елементи музичної форми

Тема 13. Створення хореографічного образу засобами пластичного мистецтва

Зміст: Виразні засоби народного танцю та їх особливості. Основні елементи українського народного костюму. Значення костюма в танці.

Тема 14. Сценографія та допоміжні засоби художньо-естетичної виразності у постановках і репертуарах ансамблів.

Зміст: Форми роботи, приклади професійної майстерності, костюми і реквізити.

3. Приклади лекційних тем, що виносяться на залік з предмету «Зразки народно-сценічної хореографії»

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Вступ до курсу «Зразки народно-сценічної хореографії»	1
2	Історіографія народного танцювального мистецтва	1
3	Становлення української народної хореографії у 1920–1930 рр.	1
4	Особливості розвитку української хореографії у 1940–1990 рр.: основні етапи, формування художніх колективів	1
5	Розвиток професійного та аматорського хореографічного мистецтва у другій половині ХХ ст.	1
6	Українське хореографічне мистецтво кінця ХХ – початку ХХІ ст.: професійні школи та відомі хореографи	1
7	Формування художніх колективів українського народного танцю в західній діаспорі у 1920–1980 рр.	2
8	Сучасне народно-сценічне хореографічне мистецтво в західній діаспорі: професійна школа та відомі хореографи	1
9	Роль музичного супроводу в роботі танцювального колективу	1
10	Створення хореографічного образу засобами пластичного мистецтва	1
	<i>Разом</i>	<i>10</i>

4. Приклади практичних тем, що виносяться на залік з предмету «Зразки народно-сценічної хореографії»

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Вступ до курсу «Зразки народно-сценічної хореографії»	4
2	Історіографія народного танцювального мистецтва	4
3	Становлення української народної хореографії у 1920–1930 рр.	6
4	Особливості розвитку української хореографії у 1940–1990 рр.: основні етапи, формування художніх колективів	4
5	Розвиток професійного та аматорського хореографічного мистецтва у другій половині ХХ ст.	6
6	Українське хореографічне мистецтво кінця ХХ – початку ХХІ ст.: професійні школи та відомі хореографи	4
7	Формування художніх колективів українського народного танцю в західній діаспорі у 1920–1980 рр.	6
8	Сучасне народно-сценічне хореографічне мистецтво в західній діаспорі: професійна школа та відомі хореографи	4
9	Роль музичного супроводу в роботі танцювального колективу	4
10	Створення хореографічного образу засобами пластичного мистецтва	4
	<i>Разом</i>	<i>46</i>

5. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Вступ до курсу «Зразки української хореографії»	9
2	Історіографія народного танцювального мистецтва	9
3	Становлення української народної хореографії у 1920–1930 рр.	10
4	Особливості розвитку української хореографії у 1940–1990 рр.: основні етапи, формування художніх колективів	10
5	Розвиток професійного та аматорського хореографічного мистецтва у другій половині ХХ ст.	10
6	Українське хореографічне мистецтво кінця ХХ – початку ХХІ ст.: професійні школи та відомі хореографи	9
7	Формування художніх колективів українського народного танцю в західній діаспорі у 1920–1980 рр.	11
8	Сучасне народно-сценічне хореографічне мистецтво в західній діаспорі: професійна школа та відомі хореографи	12
9	Роль музичного супроводу в роботі танцювального колективу	11
10	Створення хореографічного образу засобами пластичного мистецтва	11
	<i>Разом</i>	<i>86</i>

6. Приклади практичних навчально-дослідних тем для самостійного опрацювання студентом

1. Проаналізуйте історіографію українського народного танцю в західній діаспорі
2. Назвіть відомих українських хореографів західної діаспори
3. Книги Василя Верховинця «Теорія українського народного танцю» (стисла характеристика).
4. Значення діяльності Василя Верховинця для розвитку української народної хореографії.
5. Книги Кіма Василенка «Лексика українського народно-сценічного танцю» та «Український танець» (стисла характеристика).
6. Сильові особливості українських народних танців та їх районування.
7. Українські побутові танці. тематика, лексика, композиція, музика.
8. Танець як мистецтво в часі і просторі.
9. Хореографічне мистецтво та його різновиди.
10. Етюд як основа балетмейстерської майстерності.
11. Хоровод як один із найдавніших видів хореографічного мистецтва
12. Робота балетмейстера з музичним матеріалом.
13. Сюжетні танці.
14. Походження та розвиток народного хореографічного мистецтва.
15. Елементи віртуозної техніки чоловічого та жіночого танцю.
16. Драматургія в хореографічному творі.

17. Чинники, які впливають на формування танцювального мистецтва різних народів.
18. Провідні професійні хореографічні колективи України – носії культури народу.
19. Видатні балетмейстери української народної хореографії, їх творчі доробки.
20. Основні рухи танців Західних областей України.
21. Тема праці в народній хореографії
22. Характеристика сценічних форм народного танцю.
23. Охарактеризуйте стилістичні особливості танців Західних областей України.
24. Охарактеризуйте особливості танців Центральних областей України.
25. Основні стилістичні особливості танців Південних областей України.
26. Визначте особливості танців Східних областей України.
27. Танець в житті українського народу.
28. Класифікація українських народних танців

7. Порядок поточного і підсумкового оцінювання знань самостійної роботи студента (СРС)

КАРТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА з дисципліни «Зразки народно-сценічної хореографії»

Види самостійної роботи	Планове терміни виконання	Форми контролю та звітності	Максимальна кількість балів
<i>Денна (заочна) форма навчання</i>			
1. Обов'язкові види СРС			
За систематичність і активність роботи на практичних заняттях			
1.1. Підготовка до практичних занять з предмету «Зразки народно-сценічної хореографії»	За семестр	Активна участь у практичних заняттях	Відповідно до таблиці 1
За виконання модульних практичних завдань			
1.2. Підготовка до модульних практичних занять з предмету «Зразки народно-сценічної хореографії»	За семестр	Перевірка правильності виконання модульних завдань	Відповідно до таблиці 1
Разом балів за обов'язкові види СРС			Від 0 до 100 балів
2. Вибіркові види СРС.			
За виконання вибіркового завдання для самостійного опрацювання враховується один із наступних видів робіт.			
2.1. Написання рефератів за заданою викладачем тематикою	За семестр	Захист матеріалів реферату під час індивідуально-консультативної роботи (ІКР)	10
2.2. Аналітичний огляд нової літератури з предмету «Зразки народно-сценічної хореографії»	За семестр	Розгляд підготовлених матеріалів під час аудиторних занять або індивідуально-консультативної роботи	10
2.3. Участь у наукових студентських конференціях і семінарах	За семестр	Доповіді на наукових студентських конференціях і семінарах	10
2.4. Підготовка наукових публікацій	За семестр	Обговорення з викладачем	10

(тез виступів на конференціях, семінарах, круглих столах тощо)		підготовлених матеріалів, подача до друку	
Разом балів за вибіркові види СРС			40

8. Методи контролю

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних та семінарських занять і має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи. Форми проведення поточного контролю під час навчальних занять визначаються кафедрою і відображаються у робочому плані дисципліни. Тестовий контроль можна проводити як на практичних, так і на лекційних заняттях.

Модульний контроль. Упродовж семестру проводиться модульно-рейтинговий контроль знань, який визначає рівень знань студентів.

Методична консультація передбачає наукове та інформаційно-методичне забезпечення студентів.

Семестровий контроль проводиться за однією із таких форм: семестровий іспит, диференційований залік або залік з конкретної навчальної дисципліни згідно навчальної програми. Під час семестрового контролю враховуються результати здачі усіх видів навчального матеріалу згідно тем (структури залікових кредитів). Оцінювання здійснюється за 100 – бальною шкалою (поточне тестування, самостійна робота 50 та підсумкове тестування 50)

Підсумковий контроль. Підсумковий контроль включає семестровий контроль та державну атестацію студента.

Форма підсумкового контролю - іспит. Форма проведення іспиту – усна (затверджується кафедрою і відображається у робочій навчальній програмі дисципліни).

9. Орієнтовний перелік питань, що виносяться на залік з дисципліни «Зразки народно-сценічної хореографії»

1. Як виникли перші обрядові та релігійні танці?
2. Що відображали люди у народних танцях?
3. Як формувався і мінявся народний танець?
4. Хто були першими професійними творцями і виконавцями народних танців?
5. Що вплинуло на формування українського народного танцю?
6. Які українські народні танці пов'язані з трудовим процесом?
7. З якими видами мистецтва найбільше пов'язаний український народний танець?
8. Охарактеризуйте народний танець та визначіть його жанри.

9. З чого складається танець?
10. Які фактори вплинули на формування народного танцю?
11. Назвіть стилістичну різницю між танцями степових та гірських районів України
12. На скільки умовних районів із стилістичною різницею народного танцю можна поділити Україну?
13. Що таке народно-сценічний танець?
14. Що є основою народно-сценічного танцю?
15. Назвіть характерні риси народно-сценічного танцю?
16. Що можна відобразити в народно-сценічному танці?
17. Що розкриває межі творчості народно-сценічного танцю?
18. Яка відмінність між виконанням рухів у народно-сценічному та класичному танцях?
19. Чи є своєрідні відмінності між народним та народно-сценічним танцем і в чому це проявляється?
20. Що найбільше впливає на народно-сценічний танець?
21. Які прийоми використовуються у творах Павла Вірського?
22. Що може служити акомпанементом для танцю?
23. Якими виразними засобами відтворюється народно-сценічний танець. Охарактеризуйте їх та наведіть приклади.
24. Назвіть видатних українських хореографів та їхні праці.
25. Хто є автором праці «Теорія українського народного танцю»?
26. Що таке лексика українського народного танцю.
27. Хто є автором «Лексика українського народно-сценічного танцю»?
28. Які етапи розвитку пройшла народно-сценічна хореографія?
29. Стан народної хореографії в Україні та перспективи її розвитку (факти та особисті міркування з цього приводу)
30. Яка відмінність між національним українським одягом і сценічним народним костюмом?
31. Назвіть основні складові українського національного сценічного костюму.
32. Що допомагає виразити народний сценічний костюм у танці?

Письмове завдання (реферат):

1. Професійні колективи народно-сценічного танцю в Україні (керівники, репертуар, аналіз постановок тощо);
2. Професійні колективи народно-сценічного танцю народів світу (керівники, репертуар, аналіз постановок тощо);

Реферат підготувати згідно вимог (титольний аркуш, план, вступ, основна частина, висновки, список літератури. Загальний обсяг праці 5-8 друкованих аркушів).

10. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота										Підсумкове тестування (екзамен)	Сума
Змістовий модуль № 1		Змістовий модуль № 2				Змістовий модуль № 3		Змістовий модуль № 4			
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T8	T11	T12	T 14		
6	5	6	5	4	4	4	4	6	6	50	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка ECTS	Оцінка в балах	За національною шкалою		
		Екзаменаційна оцінка, оцінка з диференційованого заліку		Залік
A	90 – 100	5	<i>Відмінно</i>	<i>Зараховано</i>
B	81-89	4	<i>Дуже добре</i>	
C	71-80		<i>Добре</i>	
D	61-70	3	<i>Задовільно</i>	
E	51-60		<i>Достатньо</i>	
FX	26-50	2	<i>Незадовільно</i>	<i>Незараховано</i>
F	0-26			

11. Методичне забезпечення

У методичних рекомендаціях практичних занять і самостійної роботи студентів з предмету «Народний костюм та сценічне оформлення танцю» формулюються навчальні цілі та заздалегідь передбачені результати навчальної діяльності студента.

Методичне забезпечення:

- інтерактивний комплекс навчально-методичного забезпечення дисципліни;
- нормативні документи;
- демонстрування матеріалів за допомогою технічних засобів (світлина, відео,- та аудіо записи).

Офіційний сайт Львівського національного університету імені Івана Франка: <https://www.lnu.edu.ua/>; віртуальне навчальне середовище Moodle; навчальні та робочі плани; дидактичні матеріали для самостійної роботи студентів; методичні вказівки для виконання курсових і дипломних проектів; критерії оцінювання знань; пакети комплексних контрольних робіт.

- Наукова бібліотека, читальні зали, віртуальний читальний зал та Інтернет.

- Навчальний процес забезпечено розробленими для кожної дисципліни та практики силабусами, навчально-методичними комплексами, методичними рекомендаціями.

**12. В результаті навчання і засвоєння знань студенти зобов'язані
набути окремі програмні компетентності (ПК)**

Інтегральна компетентність/ Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в хореографії, мистецькій освіті, виконавській діяльності, що передбачає застосування певних теорій та методів хореографічного мистецтва і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК02. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК03. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК05. Навички здійснення безпечної діяльності.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

СК02. Здатність аналізувати основні етапи, виявляти закономірності історичного розвитку мистецтв, стильові особливості, види і жанри, основні принципи координації історико-стильових періодів світової художньої культури.

СК03. Здатність застосовувати теорію та сучасні практики хореографічного мистецтва, усвідомлення його як специфічного творчого відображення дійсності, проектування художньої реальності в хореографічних образах.

СК04. Здатність оперувати професійною термінологією в сфері фахової хореографічної діяльності (виконавської, викладацької, балетмейстерської та організаційної).

СК07. Здатність використовувати інтелектуальний потенціал, професійні знання, креативний підхід до розв'язання завдань та вирішення проблем в сфері професійної діяльності.

СК10. Здатність застосовувати традиційні й альтернативні інноваційні технології (відео-, ТУ-, цифрове, медіа- мистецтва і т. ін.) в процесі створення мистецького проекту, його реалізації та СК14. Здатність забезпечувати високий рівень володіння танцювальними техніками, виконавськими прийомами, застосовувати їх як виражальний засіб.

СК15. Здатність застосовувати набуті виконавські навички в концертно-сценічній діяльності, підпорядковуючи їх завданням хореографічного проекту. презентації.

Програмні результати навчання після проходження курсу дисципліни:

ПР08. Розуміти хореографію як мистецький феномен, розрізняти основні

тенденції її розвитку, класифікувати види, напрями, стилі хореографії.

ПР10. Розуміти хореографію як засіб ствердження національної самосвідомості та ідентичності.

ПР11. Використовувати інноваційні технології, оптимальні засоби, методики, спрямовані на удосконалення професійної діяльності, підвищення особистісного рівня володіння фахом.

ПР12. Відшукувати необхідну інформацію, критично аналізувати і творчо переосмислювати її та застосовувати в процесі виробничої діяльності.

ПР18. Знаходити оптимальні підходи до формування та розвитку творчої особистості.

ПР19. Знаходити оптимальні виконавські прийоми для втілення хореографічного образу.

ПР20. Вдосконалювати виконавські навички і прийоми в процесі підготовки та участі у фестивалях і конкурсах.

13. Рекомендована література

Базова

1. Авраменко В. Українські народні танки, музика і стрій : Кн. 1. та 2. / В. Авраменко. – Голівуд : [б.в.], 1947. – 80 с.
2. Антипова І.М. Танцювальний гурток художньої самодіяльності //Сурмач №5. – К.:1979 р. — С. 158–173
3. Василенко К. Ю. Лексика українського народно-сценічного танцю / К. Ю. Василенко. – К. : Мистецтво, 1996. – 496 с.
4. Верховинець В. Теорія українського народного танцю / В. Верховинець. – 5-е вид. – К. : Муз. Україна, 1990. – 152 с.: іл., нот. іл.
5. Годовський В. М. Народне танцювальне мистецтво України. Ч 1. Західний регіон / В. М. Годовський, Л. А. Маркевич. – Рівне, РДГУ, 2003 – 32 с.
6. Голдрич О. Хореографія : Посібник з основ хореографічного мистецтва та композиції танцю. — Вид. друге, доповнене. — Львів : СПОЛОМ, 2006. — 172 с. — С. 7–18.
7. Гуменюк А.І. Українські народні танці / А.І. Гуменюк. – Київ : Наукова думка, 1969. — 612 с.
8. Демків Д. Стан народної хореографії в Україні та перспективи її розвитку : Матер. наук.-практ. конф. / Д. Демків. – К, 2002. – С. 42–43.
9. Кошавець І.М. Мистецтво народної хореографії в контексті культури України. — Харків. — Вип. 139. — С.162–165. — (Серія: Педагогічні науки).
10. Островска К.В. Народна хореографія України II половини ХХ століття та її професійний розвиток. — № 1. Харків: Вісник ХДАДМ. — 2010. — С. 226–228. — (Серія: Музично-театральне мистецтво).
11. Плахотнюк О. Народний танець в стилі джаз-модерн або фольк-джаз // Голдрич О. Хореографія : Посібник з основ хореографічного мистецтва та композиції танцю. — Вид. друге, доповнене. — Львів : СПОЛОМ, 2006. — 172 с. — С. 37–39.

12. Тарасова Н. Б. Теория и методика преподавания народно-сценического танца: учеб. пос. / Н. Б. Тарасова. – СПб.: ИГПУ, 1996. – 264 с.
13. Вплив творчості П.П. Вірського на розвиток національної хореографії // Матеріали науково-практичної конференції // К., 2005р. — С.77–78, 81.
14. Гуменюк А. Народне хореографічне мистецтво України. — К.: Видавництво Академії Наук Української РСР, 1963.— С.12-27.
15. Історія української художньої культури. — Х. :ХДАК. Регіон - Інформ, 2003. — С. 143–174.
16. Благова Т. Розвиток українського народно-сценічного танцю в діяльності професійних вокально-хореографічних колективів ХХ ст. / Т. Благова // Вісник Львівського університету. Львів. — 2014. Вип. 14. — С. 125–130. — (Серія: мистецтво).
17. Благова Т. Розвиток школи українського народного танцю у мистецькій спадщині Л. Чернишової / Т. Благова // Педагогіка і психологія професійної освіти: науково-методичний журнал. – 2012. – № 3. – С. 127–136.
18. Верховинець В. Теорія українського народного танцю / В. Верховинець. – 5-е вид. – К. : Муз. Україна, 1990. – 152 с.: іл., нот. іл.
19. Гуцульський ансамбль пісні і танцю [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.pisni.org.ua/persons/2642.html>.
20. Дем'янюк Н. Формування національної культури молоді в педагогічній спадщині В. Верховинця : [монографія] / Н. Дем'янюк. – Полтава : ТОВ “АСМГ”, 2010. – 272 с., іл.
21. Заслужений академічний ансамбль пісні та танцю України “Донбас” [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.donbass-dance.com>.
22. Заслужений академічний Буковинський ансамбль пісні і танцю [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.filarmoniya.cv.ua/>.
23. Заслужений академічний Закарпатський народний хор [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://philarmonia.uz.ua/>.
24. Майстри народно-сценічного танцю: біографічний довідник / [укл. О. Колосок]. – К. : ДАКККіМ, 2008. – 116 с.
25. Народна артистка СРСР Лідія Чернишова / [редкол. : Станішевський Ю. (голова) та ін.]. – К. : Мистецтво, 1978. – 176 с.
26. Рудницька О. Українське мистецтво у полікультурному просторі : навч. посібник / О. Рудницька. – К. : ЕксОб, 2000. – 208 с.

Допоміжна

1. Антін Рудницький. Як повстав фільм «Запорожець за Дунаєм» // Діло, ч. 189, 28 серпня 1938
2. Білан М.С., Стельмашук Г.Г. Український стрій. – Львів, 2000.
3. Блейз А. История в костюмах / А. Блейз. – ОЛМА-ПРЕСС Экслибрис, 2002. – 176 с.: ил.
4. Борисенко В. К. Авраменко Василь Кирилович // [1] Енциклопедія сучасної України : у 30 т. / ред. кол. І. М. Дзюба [та ін.] ; НАН України, НТШ, Координаційне бюро енциклопедії сучасної України НАН України. — К., 2001. — Т. 1 : А. — 823 с. : іл.

5. Бурля О.А. Формування професійних якостей хореографа як соціальний попит суспільства // Наукові праці: Збірник. — Миколаїв: Вид-во МФ НаУКМА. — 2001. — Т. 13: Педагогіка. — С. 98–101.
6. Василенко К. Ю. Лексика українського народно-сценічного танцю / К. Ю. Василенко. — Київ: Мистецтво, 1996. — 496 с.
7. Верховинець Василь Миколайович // Митці України: Енциклопедичний довідник / упоряд.: М. Г. Лабінський, В. С. Мурза; за ред. А. В. Кудрицького. — К.: «Українська енциклопедія» ім. М. П. Бажана, 1992. — С. 113.
8. Верховинець Я. В. Верховинець Василь Миколайович // Енциклопедія сучасної України: у 30 т. / ред. кол. І. М. Дзюба [та ін.]; НАН України, НТШ, Координаційне бюро енциклопедії сучасної України НАН України. — К., 2003–2016.
9. Верховинець Я.В. Митець і вихователь // Мистецтво, 1968.— № 4;
10. Верховинець Я.В. Пам'яті митця // Соц. культура, 1990. — № 1.
11. Верховинець Я.В. Як виник і як був заборонений «Лондонський гопак» // Нар. творчість та етнографія. / Верховинець Я., Сівкович М. 1994. — № 3.
12. Відомчий архів Міністерства культури і туризму України (далі – ВА МКіТ України), ф.5116, оп.19, спр.3143.
13. Віталій Аблицов. Галактика «Україна». Українська діаспора: видатні постаті. — К.: КИТ, 2007. — 436 с.
14. Врочинська Г.В. Українські народні жіночі прикраси ХІХ – початку ХХ століть. – К., 2007.
15. Годовський В.М. Танці Полісся / В.М. Годовський. — Рівне, 2002. — 114 с.
16. Гуменюк А. Хореографічна діяльність В. М. Верховинця // Нар. творчість та етнографія, 1980. — № 1.
17. Гуцал П. Авраменко Василь Кирилович // Тернопільський енциклопедичний словник: у 4 т. / редкол.: Г. Яворський та ін. / П. Гуцал, Г. Чернихівський. — Тернопіль: Видавничо-поліграфічний комбінат «Збруч», 2004. — Т. 1: А–Й. — С. 20–21.
18. Дзюба Г. Фольклористична діяльність В. М. Верховинця // Нар. творчість та етнографія, 1985. — № 1
19. Зайцев Є. Основи народно-сценічного танцю / Є. Зайцев. — Ч.1. — Київ, 1975.
20. Зайцев Є. Основи народно-сценічного танцю / Є. Зайцев. — Ч.2. — Київ, 1976.
21. Захаржевская Р.В. История костюма: от античности до современности / Р.В. Захаржевская. – 3-е изд., доп. – М.: РИПОЛ классик, 2005. – 288 с.: ил.
22. Захарчук-Чугай Р.В. Українська народна вишивка. Західні області УРСР / Р.В. Захарчук-Чугай. – К.: Наук. думка, 1988. – 191 с.
23. Зацепина К. Народно-сценический танец / К. Зацепина, А. Климов, К. Рихтер, Н. Толстая, Е. Фарманянц. — Москва: Искусство, 1976. — 225 с.
24. Зелений Клин (Український Далекий Схід): Енциклопедичний довідник / Укл. В. Черномаз. — Владивосток, 2011.

25. Золочевський В. Українська народна пісня в творчості В. М. Верховинця// Нар. творчість та етнографія, 1960. — № 3.
26. Іваницький А. Українська народна музична творчість. / А. Іваницький. — Київ, 1990. — С. 5
27. Каминская Н.М. История костюма: Учеб. пос. для средн. спец. учеб. Заведений швейной пром. / Н.М. Каминская. — М.: Лёгкая индустрия, 1977. — 128 с.: ил.
28. Кара-Васильєва Т., Чорноморець А. Українська вишивка / Т. Кара-Васильєва, А. Чорноморець. — 2-ге вид., стер. — К: Либідь, 2005. — 160 с.: іл.
29. Кибалова Л., Гербенова О., Ламарова М. Иллюстрированная энциклопедия моды / Л. Кибалова, О. Гербенова, М. Ламарова. — Прага: АРТИА, 1987. — 608 с.
30. Киреева Е.В. История костюма. Европейские костюмы от античности до XX века / Е.В. Киреева. — М.: Просвещение, 1970. — 165 с.
31. Кізченко В. І. Верховинець Василь Миколайович // Енциклопедія історії України : у 10 т. / редкол.: В. А. Смолій (голова) та ін. ; Інститут історії України НАН України. — К. : Наук. думка, 2003. — Т. 1 : А — В. — С. 489.
32. Ковальчук О. О. Авраменко Василь Кирилович // Енциклопедія історії України : у 10 т. / редкол.: В. А. Смолій (голова) та ін. ; Інститут історії України НАН України. — К. : Наук. думка, 2003. — Т. 1 : А–В. — С. 16.
33. Козлова Т., Ильичева Е. Стиль в костюме XX / Козлова Т., Ильичева Е.— Москва: МГТУ им. А. Н. Касьгина, 2003. — 132 с.
34. Комиссаржевский Ф. История косяума / Ф. Комиссаржевский. — М.: Астрель: АСТ: Люкс, 2005. — 336 с.: ил.
35. Косаківська Л. Василь Авраменко / Леся Косаківська — Іван Кавалерідзе: «кінодуель» через океан // Кіно-Театр, ч. 4, 2003
36. Кульчицька О. Народний одяг Західних областей УРСР. — К., 1959.
37. Легенький Ю. Философия моды XX столетия / Легенький Ю. — К.: КНУКиМ, 2003. — 256 с.
38. Маковський С. Народное искусство Подкарпатской Руси. — Прага, 1925.
39. Матейко К.І. Український народний одяг. — К., 1977.
40. Миронов В.В., Перепелиця А.Ю. Український костюм / В.В.Миронов, А.Ю.Перепелиця — К.: Мистецтво, 1997. — 19 с.: іл.
41. Муха А. Композитори України та української діаспори. — К. : 2004.
42. Наулко В.І. Культура і побут населення України: Навч. пос. / В.І. Наулко, Л.Ф. Артюх, В.Ф. Горленко та ін. — К.: Либідь, 1991. — 232 с.: іл.
43. Никорак О. Сучасні художні тканини Українських Карпат. — К., 1988.
44. Ніколаєва Т.О. Історія українського костюма. — К., 1996.
45. Новітня історія України (1990-2000): підручник / А.Г.Слюсаренко, В.І.Гусев, В.П.Дрожжин та ін. — Київ : Вища шк., 2000.
46. Панчук Ігор. Тернопільщина в іменах. Довідник. — Тернопіль: Підручники і посібники, 2006. — Святослав Липовецький. Батько українського танцю // Український тиждень, 2010. — № 12 (125). — С. 52–54.

47. Пархоменко Л. Верховинець Василь Миколайович // Українська музична енциклопедія, Т.1 — Ін-т мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського НАН України. 2006 — С. 334
48. Пилип Р. Художня вишивка українців Закарпаття ХІХ – першої половини ХХ ст. – Ужгород, 2012.
49. Полянская Е.В. Народная одежда гуцулов Раховского района. Карпатский сборник. – М., 1972.
50. Семак О.О. Естетична свідомість людини і її розвиток засобами хореографії // Проблеми загальної та педагогічної психології. Збірник наукових праць Інституту психології ім. Г.С. Костюка АПН України / За ред. Максименка С.Д. — Київ : 2000. — Т.2. — Ч.2. — С. 48–54.
51. Семак О.О. Естетичні властивості хореографічних рухів і дій // Проблеми загальної та педагогічної психології. Збірник наукових праць Інституту психології ім. Г.С. Костюка АПН України / За ред. Максименка С.Д. — Київ : 2000. — Т.2. — Ч.4. — С. 94–99.
52. Стамеров К.К. Нариси з історії костюмів: У двох частинах: Ч. I. / Авт. К.К. Стамеров; Худож. М.Н. Грох, Б.Л. Тулін. – К.: Мистецтво, 1978. – 244 с.: іл
53. Стельмащук Г. Традиційні головні убори українців / Г. Стельмащук. – К.: Наук. думка, 1993. – 400 с.
54. Ткаченко Т. Народные танцы. — Москва : Искусство, 1975.
55. Українське народне мистецтво. Вбрання. – К., 1961.
56. Філановський Г.Ю., Супрун О.І. Костюм. ХХ ст.: Наук. худ. кн. / Авт. Г.Ю. Філановський, О.І. Супрун; Худож. І.О. Ком'яхова. – К: Веселка, 1990. – 127 с.: іл.

Електронні ресурси

1. Вікіпедія (енциклопедія) - [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://uk.wikipedia.org/>
2. Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В.О.Сухомлинського - [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://dnrb.gov.ua/ua/>
3. Львівський національний університет імені Івана Франка- [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.lnu.edu.ua/>
4. Національна бібліотека імені В.І.Вернадського - [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://nbuv.gov.ua/>